ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

Адреса: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу. — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

Address: Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

РІК VII. Ч. 50. СУБОТА, 25. КВІТНЯ 1925. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, APRIL 25th, 1925. No. 50. VOL. VII.

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

The Prowincial Library City

Юрій Чічерін заперечує брехні болгарського премієра Цанкова

НАРКОМ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ С.Р.С.Р. РІШУЧО ЗАЯВЛЯЄ, ЩО НЕМА НІЯКОГО ЗВЯЗКУ МІЖ ЕКСПЛЬОЗІЄЮ В СОФІЇ І РАДЯНСЬКИМ УРЯДОМ.

Заяву Цанкова називає безличною брехнею авантурника, який захопив власть при помочі жмінки офіцирів і держить її завдяки масовим мордам.

МОСКВА, 23. квітня. — На просьбу американської пресової аґенції "Юнайтед Нюс" Юрій Чічерін, народній комісар закордонних справ, видав таку заяву:

"Юнайтед Нюс" просить мене о заяву відносно декларації болгарського премієра Цанкова, що експльозію в софійській катедрі можна приписати як діло радянського уряду.

"Ця безлична брехня авантурника, який захопив власть при помочі жмінки військових конспірантів і держить її завдяки безперервним масовим мордам, тортурам і иншим актам насильства, не дивує мене.

"Дійсна вартість обвинувачення Цанкова повинна бути ясна для кожного безсторонного чоловіка.

"Я заявляю найбільш рішучо і катеґорично, що всі спроби звязати софійську експльозію з діяльністю або інспірацією радянського уряду є від початку до кінця видумкою і безстидною брехнею та що нема абсолютно ніякого звязку між радянським урядом і софійською експльозією".

ВИКОНКОМ КОМІНТЕРНА ОСТРО ОСУДЖУЄ ПРЕМІЄРА ЦАНКОВА.

Заява Виконкому каже, що відповідальність за події в Болгарії спадає на самий кровавий уряд Цанкова.

МОСКВА, 23. квітня. — Радянська преса і урядові круги висловлюють велике обурення з приводу того, що за кордоном кружляють вісти, немовби-то відповідальність за тероризм в Софії спадала на Москву.

Виконавчий Комітет Комуністичного Інтернаціоналу видав заяву, в якій остро осуджує болгарського премієра Цанкова за те, що він приписує висадження катедри в Софії орґанізації Комінтерна.

Виконком каже, що вже від місяців вороги Комуністичного Інтернаціоналу підробляють листи, розпорядки, постанови і инші документи, які ніби-то мають бути підписані екзекутивою Комінтерна. Однак фашістський уряд Цанкова побив під цим зглядом всі рекорди.

Зазначивши, що комуністи є проти чисто індівідуального або льокального терору, заява Комуністичного Інтернаціоналу рішучо заперечує закид Цанкова і каже, що відповідальність за події в Болгарії "мусить понести самий кровавий уряд Цанкова".

При кінци своєї заяви Комуністичний Інтернаціонал закликає робітників цілого світа, щоб були готові "відперти провокаційну політику фашістського уряду Цанкова".

ПІДОЗРІЛИХ В КОМУНІЗМІ СТРІЛЯЮТЬ БЕЗ НІЯКОГО ДОПИТУ.

Артилерія і піхота окружає болгарські села і в многих випадках нищить їх арматним вогнем.

ВІДЕНЬ, 22. квітня. — Болгарія находиться сьогодня в кігтях терору. Це стало відомим помимо строгої цензури, яка дальше панує.

Звідомлення наспівші через Білгород і Букарешт кажуть, що болгарське військо розстріляло найменше 500 людей, а поверх 10,000 арештувало.

Підозрілих в комунізмі стріляють на вулицях без жадного допиту. В пошукуванню за комуністами військо окружає цілі ряди домів і переводить в них облави.

З подвір касарень чути безнастанну стрілянину, що свідчить про діяльність розстрільних відділів.

На провінції артилерія і піхота окружає цілі села і в багатьох випадках нищить їх арматним вогнем. Сотки узброєних селян втікають в ліси, постановивши дорого продати своє життя в обороні перед терором війська.

В східній частині Софії поліція викрила нову криївку комуністів. Коли вона почала стріляти, комуністи перейшли до пивниці і почали відстрілюватися. Тоді поліція підложила під дім вогонь і всі комуністи згоріли.

РАДА АМБАСАДОРІВ ДОЗВОЛИЛА БОЛГАРІЇ ЗБІЛЬШИТИ АРМІЮ.

Греція, Югославія і Румунія протестують проти всякого збільшення болгарської армії.

ПАРИЖ, 23. квітня. — Рада амбасадорів уповажнила вчера Болгарію збільшити її армію о 7,000 жовнірів. Дозвіл дано на збільшення армії лише до кінця місяця травня (мая), щоб болгарський уряд міг здавити теперішнє повстання.

АТЕНИ, Греція, 23. квітня.— Тут довідаюся сьогодня, що Греція, Югославія і Румунія запротестують до конференції амбасадорів проти всякого збільшення болгарської армії.

Вони будуть обстоювати, що теперішня армія Болгарії є вистарачаючою для вдержання порядку та що її величина вже перейшла число, визначене Версальським договором.

ГРОЗИТЬ БОЛГАРІЇ ЗІРВАННЯМ ДИПЛЬОМАТИЧНИХ ЗНОСИН.

Югославія жадає від Болгарії вдоволяючого вияснення антисербської промови міністра Русева.

ВІДЕНЬ, 23. квітня.—Півурядові звідомлення з Білгороду кажуть, що Югославія рішила зажадати від Болгарії офіціяльного і вдоволяючого вияснення недавної антисербської промови міністра Русева.

Невдоволяюча відповідь може привести до зірвання дипльоматичних зносин між Югославією і Болгарією та відкликання сербського амбасадора з Софії.

ЛОНДОН, 23. квітня. — Депеша з Софії доносить, що болгарський міністер внутрішніх справ Русев виступив вчера з обвинуваченнями проти Югославії.

Він заявив, що дзвонар катедри признався, що капітан Нінков запевнив його перед експльозією, що його перевезуть щасливо через кордон в автомобілю югославської леґації.

Нінков, бувший офіцир армії, підложив був бомбу на даху катедри. Його застрілила поліція в понеділок.

КАЖУТЬ, ЩО ЮГОСЛАВІЯ ПЛЯНУЄ НАПАСТИ НА БОЛГАРІЮ.

Югославський уряд заперечує цю вістку і каже, що буде придержуватися мирної політики.

ЛОНДОН, 22. квітня. — Депеші з Відня до "Дейлі Кронікл" подають, що югославські війська концентруються на болгарському кордоні, щоб бути готовими до наїзду на Болгарію, коли-б її поважно загрожувала комуністична революція.

З Букарешту "Дейлі Кронікл" довідується, що королівський замок в Сінаю, близько Букарешту, приготовляється до приняття болгарського короля Бориса, як би він був примушений утікати перед революцією.

БІЛГОРОД, Югославія, 23. квітня. — Югославський уряд видав вчера заяву, в якій заперечує вістку, що Югославія має намір напасти на Болгарію.

Югославія буде придержуватися мирної політики, кажеться в заяві.

УБИТО СЕЛЯНСЬКИХ ПРОВІДНИКІВ.

ЛОНДОН, 23. квітня. — Депеша з Софії доносить, що в Болгарії замордовано двох визначних провідників селянської партії. Ними є: Пруткін, бувший шеф поліції в Софії за правління Стамбулійського і Муравєв, бувший міністер війни в кабінеті Стамбулійського.

АТЕНИ, Греція, 22. квітня. — Нинішні звідомлення з Софії подають, що в боротьбі між революціонерами і військом в Болгарії убито Петріні і Ґрацарова, селянсько-комуністичних провідників.

АТЕНИ, Греція, 23. квітня.— Депеші з Софії доносять, що війська болгарського уряду, які обороняли місто Ручсок перед атаком селян, були примушені ужити артилерії і нанесли селянам великі втрати, заки їх відперли.

В часі боротьби убито селянських провідників Пастрамаґієва і Славова.

50 УВЯЗНЕНИХ КОМУНІСТІВ РОЗПОЧАЛИ ГОЛОДОВИЙ СТРАЙК.

БЕРЛІН, 23. квітня. — 50 комуністів, що сидять в міській вязниці за політичні провини, розпочали голодовий страйк, щоб запротестувати проти того, що власти умисно отягаються з покликанням їх перед суд.

УРЯД ПЕНЛЄВЕ ДІСТАВ ВОТУМ ДОВІРЯ.

ПАРИЖ, 22. квітня. — 304 голосами проти 218 французький парлямент висловив новому урядові Пенлєве вотум довіря.

Підчас дебати консервативні посли остро накидалися на міністра фінансів Йосифа Кайо. Їх напади були однак особистого характеру.

Премієр Пенлєве проголосив, що уряд має намір задержати французьку амбасаду при Ватикані.

ЕРІО ВИБРАНИЙ ГОЛОВОЮ ПАРЛЯМЕНТУ.

ПАРИЖ, 23. квітня. — Едвард Еріо, бувший премієр, зістав вчера вибраний президентом французького парляменту.

Підчас голосування прийшло до кулачної бійки між соціялістичними і консервативними послами, так що заступник президента мусів перервати засідання парляменту.

$2,916 НА ПОМІЧ МАЙНЕРАМ НОВОЇ СКОШІЇ.

Допомоговий комітет при Трейдс енд Лейбор Кавнсил у Вінніпеґу зібрав дотепер $2,916 на допомогу страйкуючим майнерам в Новій Скошії. Всі ці гроші вислано до майнерської екзекутиви 18. дістрікту в Ґлейс Бей, Н. С.

ДР. АННА Л. СТРОНҐ ПРО РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ.

Дня 17. квітня у Вінніпеґу промовляла др. Анна Луїза Стронґ з Сіятл, в Злучених Державах, яка підчас великого голоду в Радянських Республіках 1921 р. працювала з американською орґанізацією Квейкерів в голодуючих околицях.

В своїй довгій промові вона представила теперішні відносини в Радянському Союзі і заявила, що ця робітничо-селянська країна робить загально більший поступ, як котра инша европейська держава, що перенесла тягар війни.

Хоч в Радянських Республіках є ще ріжні недостачі, то помимо того відносини там з кожним днем поправляються, сказала др. Стронґ.

БРИТІЙСЬКІ ПОСЛИ ПЯТНУЮТЬ УРЯД ЦАНКОВА ЗА БІЛИЙ ТЕРОР.

Наочні свідки білого терору в Болгарії кажуть, що кількасот арештованих розстріляно без ніякого суду.

ВІДЕНЬ, 23. квітня. — Трох послів до британського парляменту — полк. Веджвуд, Виліям МекЕйндер і полк. Мелон — прибули вчера з Болгарії до Білгороду (в Югославії) і видали за своїми підписами заяву, в якій напятнували терористичні методи болгарського уряду.

Вони заявляють, що Болгарією править тепер військова ліга. До часу, як вони мали виїхати з Болгарії, арештовано там 6,000 людей.

Британські посли вказують, що неможливим є, щоб всі ці арештовані були замішані в заговір з бомбою.

Вони апелюють до публичної опінії цивілізованих країн, щоб вона зробила натиск на болгарський уряд, аби він поставив арештованих перед належні суди, або випустив їх на волю.

"Ми є переконані", кажеться в заяві, "що кількасот арештованих розстріляно зовсім без ніякого суду".

МІНІСТЕР ВІЙНИ ЛАЗАРОВ ПОВНИМ ДИКТАТОРОМ БОЛГАРІЇ.

Премієр Цанков і його уряд є ще при владі, але вони виконують лише прикази ґенерала Лазарова.

БІЛГОРОД, Югославія, 22. квітня. — Непотверджені звідомлення з Софії кажуть, що ґенерал Лазаров, болгарський міністер війни, став повним диктатором Болгарії, лише не має офіціяльно того титулу.

Премієр Цанков і його уряд остають при владі, однак вони виконують лише прикази ґенерала Лазарова.

З боязни перед дальшими вибухами бомб кабінет міністрів збирається тепер в приватних помешканнях і то кожний раз в иншому місці.

Поліція каже, що викрила змову на висадження будинку парляменту.

Непотверджена депеша з Софії каже, що король Борис зажадав від премієра Цанкова, щоб він зрезиґнував, однак цей останній відмовився.

В ЛЯЙПЦІҐУ ЗАСУДЖЕНО НА СМЕРТЬ 3 НІМЕЦЬКИХ КОМУНІСТІВ.

Сімох инших обвинувачених найвищий суд засудив на вязницю від чотирох місяців до 15 років.

БЕРЛИН, 23. квітня. — Найвищий суд в Ляйпціґу засудив вчера трох комуністів на кару смерти. Вони були обвинувачені в орґанізуванню німецької чека на взір російської.

Всіх обвинувачених, проти котрих велася росправа в Ляйпціґу, було сім осіб: одна жінка і шістьох мущин, включно з одним Росіянином.

Крім трох засуджених на смерть, решта обвинувачені зістали засуджені на вязницю від 4 місяців до 15 років.

ПОЛІЦІЯ В БЕРЛІНІ АРЕШТУВАЛА 38 БОЛГАРСЬКИХ СТУДЕНТІВ.

Німецькі власти кажуть, що комуністичні студенти були в тісних зносинах з революціонерами в Софії.

БЕРЛИН, 22. квітня. — Берлінська поліція напала на комуністичний клюб болгарських студентів в Берліні і арештувала 38 членів клюбу.

Поліція каже, що дістала інформації про те, що студенти були тісно звязані з революційними комуністичними клюбами в Софії і можливо грали активну ролю в недавних подіях в Болгарії.

Поліція захопила всі документи і маєток клюбу, однак болгарська амбасада веде переговори з німецьким міністерством закордонних справ, щоб ці річи передано амбасаді.

ГОТУЙТЕСЯ ДО ПРЕСОВОЇ КАМПАНІЇ В МІСЯЦІ ТРАВНІ!

3,000 нових передплатників для: "Укр. Роб. Вістей", "Робітниці" і "Фармерського Життя"!

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
M. Popovich, Secretary.

Subscription per year $4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"
газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня міститься в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Прічард і Мекґреґор, у Вінніпеґу, Ман. М. Попович, секретар.

Передплата на рік $4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОВІНЦІОНАЛЬНІ З'ЇЗДИ ТУРФДІМ.

Наприкінці минулого місяця відбулися провінціональні з'їзди Товариства Український Робітничо-Фармерський Дім в Ріджайні (саскечеванський) і в Торонто (онтерійський), а з початком цего місяця відбувся такий-же з'їзд в Едмонтоні (албертійський). На всіх цих з'їздах були помітні так збільшення зацікавлення робітників та фармерів просвітно-культурною працею ТУРФДім як і зріст його впливу та значіння.

Не зважаючи на факт, що тільки що недавно відбувся всекраєвий з'їзд ТУРФДім, який вирішив всі важніші проблеми в звязку з працею Товариства як цілости, провінціональні з'їзди мали чимало праці не тільки над плянами, як найкраще у себе, в кожній з тих провінцій, перевести ухвали всекраєвого з'їзду, але й над деякими питаннями, що є властивими тільки кожній із згаданих провінцій з'окрема.

Під час, коли в Саскечевані і Алберті до найважніших питань належить орґанізація фармерів, а з'окрема орґанізація фармерського жіноцтва, в Онтеріо цею справою провінціональні з'їзди не клопочуться, бо українських фармерських кольоній там майже зовсім немає. На з'їзді в Торонто обговорювано широко справу будови Українських Робітничих Домів, головно в Торонто і Вест Торонто, а також і в деяких инших місцевостях, бо там їх ще не має, а потреба на них велика й пекуча. За те в західних провінціях ця справа не була обговорювана, бо там вже є свої доми по всіх важніших місцевостях. Справа злуки в Товаристві Український Робітничо-Фармерський Дім инших товариств, що мають такі-ж самі, або зовсім подібні цілі й завдання, що й ТУРФДім і бажають з ним злучитися, мусіла бути вияснювана і трактована у кожній провінції дещо инакше, в виду відмінних і неоднакових провінціональних законів. Це тільки кілька прикладів.

Коли взяти ці провінціональні з'їзди за показчик орґанізаційного впливу ТУРФДім і зацікавлення його просвітно-культурною працею, то, поза Манітобою, якій Вінніпеґ дає перевагу над всіми иншими провінціями, на першому місці треба поставити Алберту.

Сьогорічний з'їзд в Едмонтоні відбувся ще краще і при більшому числі делеґатів, так робітничих як і фармерських, чим минулого року. Були й делеґати з зовсім нових фармерських кольоній, що тільки перший раз висловили бажання своїх товариств злучитися з орґанізованою в ТУРФДім робітничо-фармерською громадою. Звіти делеґатів виявили значний поступ в просвітно-культурній праці ТУРФДім і зацікавлення цею орґанізацією в цілій провінції, навіть в набільш віддалених фармерських околицях. Незвичайно поважно провадилася праця делеґатів по всіх комісіях. Над резолюціями переводилося серіозні і річеві дискусії. Було велике зацікавлення ухвалами всекраєвого з'їзду ТУРФДім, а з'окрема ухвалою що до Вищого Освітного Курсу. Між иншими ухвалами з'їзду є й протести проти жахливого терору, що його вживають польська шляхта та румунські бояре на окупованих ними українських землях, протест проти ліцитації фармів за довги, домагання до Центрального Виконавчого Комітету, щоб негайно зготовив плян для складання в головній касі Товариства фонду на обеспечення своїх будинків і т. д. З'їзд ще більше скріпив бадьорість духа у делеґатів та постанову щиро працювати на просвітно-культурному полі по спільно вирішеним плянам й постановам.

Саскечеванський з'їзд, що відбувся в Ріджайні, вправді не нараховував стільки делеґатів та делеґаток, що албертійський, але якістю своїх делеґатів, умілістю ведення і вирішування своїх справ, своєю щирістю і стараннями, зовсім від нього позаді не зостався, а своєю точністю то його й випередив. Порядок і точність у звітах, від Провінціонального Виконкому почавши, а на останньому делеґатові скінчивши, були тут мало що не взірцевими. Всі справи теж обмірковувано і вирішувано з незвичайною серіозністю. Проблєма орґанізування фармерів і фармерського жіноцтва тут теж була одною з найважніших; обезпечення будинків складанням в централі фондом також обговорювано; діточі школи, орґанізатори, драматично-співацькі і музикальні гуртки і т. д., всему цьому присвятив з'їзд чимало часу й своєї уваги. Загалом з'їзд виявив, що просвітно-культурна праця ТУРФДім серед українських робітників та фармерів в Саскечевані розвинулася до поважних розмірів і стала важною частиною їхньої життєвої діяльности.

Не так вдоволяючо відбувся онтерійський з'їзд в Торонто. Незначна репрезентація, далеко менше зацікавлення, слабші звіти, не такі й досягнення в орґанізаційній і просвітно-культурній праці ТУРФДім у цій провінції. Загально з'їзд робив враження, що праця ТУРФДім в Онтеріо все ще находиться в початковій стадії. Вона ще не поплила там своїм сталим і певним руслом. Правда, не були на цім з'їзді безпосередно репрезентовані такі найбільші і найдіяльніші відділи, як Вест Форт Вил'ям, Тімінс, Порт Артур, що за далеко віддалені від Торонто, представники яких були-б безперечно внесли більше життя у всю працю з'їзду. Але й це далеко не зрівнало-б цего з'їзду із західними.

Нічого не буває без причин. Не без причин діяльність ТУРФ Дім дотепер далеко слабше розвинена в Онтеріо, чим в західних провінціях. На нашу думку на це склалися дві головні причини: перша це те, що на сході наші товариші в минулому недоцінювали значіння тої просвітно-культурної праці, що її провадить ТУРФДім, уважаючи, що її може у всякому разі і з однаковим успіхом провадити сама партія, зглядно її укр. секція; друга, що вони не відчували ще потреби для такої масової орґанізації, бо не мали в цій провінції поширених ворожих робітничим інтересам орґанізацій націоналістично-патріотичних або сектансько-релігійних, які теж звичайно проголошують, що вони, мовляв, від "просвітно-культурної" праці, але "рідної".

Одначе на цьому останньому провінціональному з'їзді в Торонто, хоч-би тільки зі звітів присутних делеґатів про положення на місцях, товариші зрозуміли, що вони помилялися, що так дальше не може й не повинно бути. Вони побачили, що занедбання здорової робітничої просвітно-культурної праці, яку провадить ТУРФДім, дає нагоду всяким жовтоблакитним панським прислужникам ширити деморалізацію серед робітництва під видом "рідної просвітно-культурної" роботи. До того виросли там діточі школи, будуються дальше свої Українські Робітничі Доми (в самому Торонті і Вест Торонті збіраються їх будувати) то-що і усім цим мусить заопікуватися орґанізація. Яка-ж инша орґанізація може цим занятися, як не ТУРФДім? Тому то онтерійський з'їзд сказав, що в майбутньому треба поставитися до праці ТУРФДім серіозніше. Не сміємо ні на хвилю звільняти темпа праці в партії, але мусимо дбати й про працю, що її провадить ТУРФДім, бо ця праця корисна для нас й конечна. Оце й є найвідрадніша постанова з'їзду в Торонто.

З'їзд в Торонто поступив зовсім правильно і ми віримо, що товариші в Онтеріо скоро вирівнають занедбану працю, яку визначив ТУРФДім, та зовсім певно порівняються з найбільш поступившими вперед західними провінціями.

Я І МОЯ ҐАЗЕТА.

Для робітника, здається, нема кращого товариша в його горю й радости, як робітнича ґазета. Для того робітника, що читає, що цікавиться всім, що слідить за світовими подіями — ґазета найкращий товариш.

Чую я часом, як робітник каже, що йому скучно, нудно, не має за що взятися, компанії собі відповідної підобрати.

Зі мною такого не трапляється. Мені тяжко тільки тоді, коли нема роботи і ні цента в кишені, коли в животі починається голодова революція. А це трапляється в теперішніх часах часто з багатьома робітниками, а навіть з фармерами.

Коли-ж у мене є сяка-така робота, або пару доларів в кишені, тоді не нуджу світом. Я тоді цікавлюся світом, студіюю його. Тоді у мене найкращим порадником і вчителем — моя ґазета.

Добре, коли є гарне товариство. Часом посидіти, побалакати, поділитися своїми думками. Тільки-ж найкраще товариство скоро надокучить, головно, коли дуже часто в нему обертаєшся.

А ґазета — ні! Мені ґазета ніколи не докучить. Мало того, вона мені самому не дасть скучати. Бо вона щодня роскаже мені щось нового, цікавого.

Часом бачу я робітника: кидається на всі боки, сушить свою голову такими дурницями, що зломаного цента не варта і нарешті з того дужого горя вступає в таку штучку, що потім вже має справжнє горе.

А коли-б той робітник мав своїм товаришом робітничу ґазету, тоді він не скучав би і через скуку дурниці не зробив би.

Бодай так я розумію.

Моя ґазета є найкращим для мене товаришом — товаришом учителем. Я це розумію. Багато є нас таких, що це розуміємо. Коли-б не розуміли, не мали-б ґазети. Хто хоче знати кілько нас є таких, що розуміємо, хай подивиться на поквітування листопадової кампанії. Може лише половина там було таких, що розуміли, а половина, що напів розуміли.

Та це нічого. Колись і ми лише напів розуміли, або таки зовсім не розуміли.

Хтось-же нас навчив розуміти?! Правда, що так. Чи ми йому за це відплатились? А треба відплатитися! Так от-же нині, в травневій кампанії відплатімся.

Відплатімся в такий спосіб: зробім передплатником "Українських Робітничих Вістей" того робітника або фармера, який ще не є передплатником. Це буде найкраща відплата.

Перечитав я статтю в "У.Р.В." з 21. квітня, щоб кожний читач обовязково придбав одного нового передплатника. Кожний, кожнісенький, щоб придбав одного. І я також. І я придбаю. Буду старатися придбати більше. А як не придбаю ні одного, то передплачу сам такому, що рад би читати, та не має за що передплатити.

Це я зроблю в місяці травні. Придбаю комусь з робітників доброго товариша.

Читач.

Вінніпеґ, Ман.

ЯК ШЛЯХТА ЗАМОРДУВАЛА БАҐІНЬСКОГО І ВЄЧОРКЕВІЧА.

З наспівшої старокраєвої преси довідуємося більше менше про подробиці вбивства в Польщі політичних вязнів Баґіньского і Вєчоркевіча, що мали бути виміняні за польських вязнів в Радянському Союзі.

Обмін мав відбутися на стації Колосово, на радянському кордоні недалеко Мінська. На ту стацію прибув вже радянський представник і умовився з польськими властями що до часу обміну. Коли перейшла хвиля обміну, польські власти по телеґрамі повідомили, що обмін відбудеться пізніше. На друге запитання радянського представника польські власти відтягалися з відповіддю, аж на третє запитання сказали, що обмін не відбудеться, але чому, не сказали.

Відтак аж польський консуль в Мінську повідомив, що обмін не відбудеться тому, що "Баґіньскі помер, а Вєчоркевіча поранено".

В дійсности обох їх застрілив начальник поліційного конвою Мурашко тоді, як потяг доходив до радянського кордону, між стаціями Столбці а Колосово.

Потяг, в якому їхали Баґіньскі і Вєчоркевіч, складався з теплушки і паровоза.

У теплушці, крім Вєчоркевіча і Баґіньского, був староста м. Столбці Зайончковскі, заступник старости Руротицкі, два представники міністерства закордонних справ і командант повітової поліції Шинкевіч.

Після вбивства, потяг вернувся назад в Столбці. В Столбцях ваґон з вязнями мали причепити до иншого поїзду, але замісць цього його поставили на запасну путь. Сторонніх осіб, що були на стації, поліція розігнала. Поїздну бриґаду загнала в митницьку салю під охорону поліцаїв.

Очевидці повідомляють, що потім з ваґону, де були Баґіньскі і Вєчоркевіч, польські поліцаї винесли на носилках труп, вкритий покривалом. Відтак були винесені другі носилки, де лежав чоловік з окрівавленою головою.

Навколо носилок йшло багато поліцаїв, між якими був командант ст. Столбці, його помічник, Столбецький староста й багато представників польської влади.

Тих, що лежали на носилках, перенесли на шосе і грузовиком повезли до міста. Як кажуть очевидці, Баґіньского й Вєчоркевіча забили в ваґоні, що був під охороною 15—20 польських жандармів і поліцаїв.

Очевидці запевняють, що Баґіньского й Вєчоркевіча по звірячому катували поліцаї з польської охорони.

Убивця Вєчоркевіча та Баґіньского, поліцай Мурашко, одразу заявив, добре знаючи звичаї в польській державі, що зробив патріотичний вчинок, який "батьківщина йому пробачить". І вже відомо, що йому в кожному разі не загрожує військовий суд. Мабуть і його польська держава думає возити по ріжних судах, на цей раз — аж до цілковитого виправдання.

Баґіньскі і Вєчоркевіч, бувші офіцери армії Пілсудского, не комуністи, були навіть нагороджені колись орденами за те, що помагали будувати "незалежну" Польщу. Коли-ж вони замісць відродженої Польщі побачили гидку повію, то почали її руйнувати. Вони стали терористами. Їх засуджено на розстріл, але відтак замінено розстріл довгими роками увязнення. Радянська влада рішила виміняти їх за двох польських драбів, одного навіть в рясі, що насилував співробітниць таки польської місії в Ленінграді. Але польські кати не допустили до виміни.

Мусій.

ПЛЄНУМ ВИКОНКОМУ КОМІНТЕРНУ.

(З промови т. Зіновева.)

Більшовизація мусить провадитись безперестанно.

Переходячи до справи більшовизації компартії, доповідач зазначає, що політика та орґанізація однаково важливі для більшовизації. Орґанізаційна конференція Виконавчого Комітету Комінтерну мала велике значіння. Більшовизація це не є тільки реорґанізація партії на підставі виробничих ячейок. Треба щоб кампанії робилися в ячейках. Найважливіший прінціп більшовизації лежить в тому, що більшовизуватися треба ввесь час. Більшовик, це насамперед — масовик. Найголовніший прінціп більшовизації в тому, щоб партії більшовизувалися без перестанку. Звичайно механічне перенесення досвіду російської революції на практику комуністичних партій в инших країнах неможливе, зокрема тому, що і буржуазія сама добру науку взяла з Жовтневої революції. Гамбурґське та Ревельське повстання показують, що ніяка керенщина більш неможлива. Одна з найголовніших властивостей більшовизації — це теж потреба точного аналізу соціяльного розшарування людности. Зараз наші партії повинні студіювати переважно історію більшовизму за довійськовий час.

Тов. Зіновєв підкреслює велике значіння теперішніх уже початків селянського руху. Французька та італійська компартії орґанізують селянські конференції; "селянські недільники", що їх орґанізує німецька компартія — теж важливе явище. Гасло робітничо-селянського уряду треба зберегти, не зважаючи на ті спотворення і ту шкоду, що вчинив йому в Німеччині Брандлер. Тактика єдиного фронту, як і колись, становить передумову більшовизації. Заява так званих часткових вимог має при цьому велике значіння.

Заява часткових вимог зовсім не визначає реформізму. Ніякі реформи зараз, звичайно, неможливі. Звільнення темпу революції зовсім не визначає того, що ми вступаємо в реформістську добу. Значіння часткових вимог треба взяти на увагу цілком тому, що комуністичні партії повинні брати участь у повсякденному житті робітництва.

Ленінізм і Марксізм.

Всю справу більшовизації ми ставимо на ґрунт ленінізму. Що таке ленінізм, якими новими висновками збагатив він теорію марксізму в цілому — це ми докладно виклали в тезах.

Я мушу констатувати, що не всі товариші правильно розуміють взаємовідносини між марксізмом і ленінізмом. Ленін неможливий без Маркса. Ленін — учень Маркса. Ленінізм — це справжній, неперекручений марксізм нашої епохи.

Найбільший учень Маркса — Ленін ретельно вивчав теорію й практику старих поколінь, революціонерів, виховував молоде покоління в духові шаноби історичних подвигів тих, хто готував ґрунт Комуністичному Інтернаціоналові.

Пристосовуючись до нових ситуацій — завше бути вірними марксізмові.

Підсумовуючи сказане, ми мусимо констатувати низку не зовсім радісних фактів і відзначити в себе багато хиб.

Гасло більшовизації виникло в боротьбі проти правих тенденцій. Воно в дальшому повинно буде стати ознакою боротьби проти правих і, звичайно, також проти ультралівих ухилів, проти занепадництва, що подекуди починає над нами тяжити.

Я повинен сказати наприкінці таке: лінія наша загалом і в цілому залишується тією, що й була. Пристосовуватися до нової ситуації, залишаючись вірними марксізмові — це зовсім не опортунізм. Це революційний обовязок комуніста. Шлях до перемоги ще далекий. Напрямок шляху залишається той же, воля наша непохитна, як наша велика мета.

КРІВАВІ РЕПРЕСІЇ ПРОТИ КОМУНІСТІВ В ЕСПАНІЇ.

Коли еспанська буржуазія з таким завзяттям бореться проти комунізму, то лише тому, що вона має перед очима досвід російської революції та клясової боротьби по всіх країнах. Еспанська буржуазія знає, що комунізм навіть тоді, коли він не має ще великого впливу на робітничі та селянські маси, як це має місце в Еспанії, є єдиною ідеольоґією та революційною тактикою, які здатні дисципліновано повести пролетарську армію до захоплення влади.

Еспанська соціялістична партія була першою партією, якій директорія Прімо де Рівера запропонувала співробітництво. У той же час директорія арештувала всіх видатних борців за комунізм по всій Еспанії, обвинувачуючи їх у змові проти безпеки держави.

З дня захоплення влади директорією, комуністів переслідують та цькують без перестанку. Більшість членів Центрального Комітету за останні два роки були по кілька разів у тюрмі. Треба підкреслити, що увязненим не можна допомагати, бо зараз в Еспанії всяку підписку та збір грошей для увязнених вважається... мошенством.

Коли є зараз ще в Еспанії комуністи, то це лише доводить силу та міць комуністичної ідеї. Соціялісти замісць вязниці дістають добре оплачувані посади. Так Ларґо Кабалєро, секретар меншовицьвицької "загальної робітничої юнії", є членом державної ради його величности короля Альфонса XII.

Еспанська соціялістична партія впала нижче, ніж ліві буржуазні фракції й навіть ніж політичний авантурник Клєру, який відмовився від співробітництва з золотопогонниками.

Чим трудніше становище директорії, тим жорстокіше вона переслідує комуністів. Зараз в одиночних камерах у Мадриді сидять 20 найчільніших товаришів. В Більбао та Барцельоні вже більше 10 місяців без суду сидять у розпорядженні ґенерального директора "громадського порядку" найкращі борці за робітничу справу.

Загрожений смертю сидить у вязниці т. Моран. Поліцаї не змогли вбити його з револьверів, а директорія зробила з нього заложника, життя якого залежить від істнування негідників з еспанського уряду.

Найбільше переслідують професійні орґанізації, які працюють під гаслами Червоного Профінтерну. Професійна спілка торговельних службовців Мадриду має в тюрмі 8 найкращих своїх борців.

Треба підкреслити, що ця орґанізація раніш, ніж зазнати переслідування золотопогонної директорії, зазнала переслідування з боку соціялістів. Це була перша орґанізація, яку було виключено з загальної юнії робітників за комуністичну ідеольоґію.

Еспанська військова цензура казиться. Вона не тільки не пропускає жадного рядка проти війни в Мароко, проти диктатури директорії, або проти... соціялістів, вона не допускає навіть, щоби залишали вільні місця замісць викреслених рядків.

Коли директорія брутальна, то цензура "спокійна". Вона не любить, щоби писати про увязнення й коли якийсь товариш, підписуючи статтю, додає до підпису назвиско вязниці, цензура знищує вязницю... на папері. Так цензура гадає примусити еспанський народ думати, що вязниці пусті, що всі мають волю.

В одній із своїх промов підчас роялістської маніфестації, влаштованої міськими головами, Прімо де Рівера загрожував роздавити комунізм. Може йому на який час вдасться заглушити голоси комуністів, але комунізм переможе всіх Прімів, Муссолінів, Цанкових та инших крівавих катів.

РІЖНІ ВІСТИ.

НАСТУП РУМУНСЬКИХ БОЯР НА ПРАВА НАЦМЕНШОСТЕЙ.

Румунський уряд подав на затвердження парляменту законопроєкт про реорґанізацію керування на підставі повної централізації адміністративного апарату й про скасування автономії громад та округ. Цей законопроєкт був гостро скритикований національними меншостями. Представники національних меншостей зазначили, що цим законопроєктом румунський уряд намагається обернути окуповані округи в румунські кольонії.

Братіяну заявляє, що законопроєкт має на меті "не допустити, щоб Румунія зробилася ріжномовною державою". Румунська мова, зазначає Братіяну, повинна бути державною мовою. Уряд не боїться погроз національних меншостей, що вони "винесуть своє незадоволення поза межі Румунії".

У звязку з законопроєктом опозиційні ґазети зазначають, що хоч навчання в школах національних меншостей і провадиться иноді рідною мовою, але іспити повинно складати румунського та що число шкіл національних меншостей поволі меншає і зараз їх є дуже мало.

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ПРОСВІТ.

Переслідування "Просвіт" в Галичині треває далі. Ґазети повідомляють, що польська поліція знущається над місцевим українським населенням.

Цими днями в Острові до читальні місцевої "Просвіти" вдерлася поліція, заарештувала всіх присутніх там селян і селянок, що читали книжки та ґазети. На запитання завідувача "Просвітою", за що їх заарештовують, поліція відповіла, що вона робить це на підставі роспорядження воєводи, що вимагає дозволу на кожне одвідання читальні.

ІНТЕРПЕЛЯЦІЯ В СПРАВІ АРЕШТУ ЛАНЬЦУЦКОГО.

Український клюб разом з комфракцією подав у польському соймі інтерпеляцію з приводу повторного арешту т. Ланьцуцкого. В інтерпеляції зазначається, що арешт тов. Ланьцуцкого, виправданого присяжними засідателями, є повне зламання польської конституції.

Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

З РОБІТНИЧОГО РУХУ В КАНАДІ

ПІД ПРОВОДОМ КОМПАРТІЇ.

(Підсумки конвенції онтерійської секції Канад. Партії Праці.)

В днях 10. і 11. квітня, ц. р. відбулась в Торонто Конвенція онтерійської секції Канадійської Партії Праці. Аранжери цеї конвенції, як добрі і льояльні джентелмени, заздалегідь приготовлялись, укладаючи ріжні пляни, щоб перевести її після свого власного смаку та бажань своїх суверенів. Перед самою конвенцією потворилось багато ріжних організацій з двох і трох членів, яких зараз-же було прилучено до К.П.П., та припоручено їм вислати по три делеґати на згадану конвенцію. На скільки ці новоспечені організації були заінтересовані в самій конвенції, можна судити після того, що не всі вони й прийшли, а треба було принимати їх як делеґатів, в їхній неприсутности (комуністам цего не дозволено).

Вже від самого початку можна було наглядно бачити, що тут реакція скупчила всі свої сили для розбиття і відкинення всяких радикальніших думок, коли-б хтось посмів такі підносити. На самому вступі роздобуто десь якогось збанкротованого, віденьского "соціяліста" (Оренштайна) та випхано бідачиська на плятформу, як "европейського соціялістичного чемпіона". І як тільки показалось блискуче чоло цего "соціяліста", зі всіх усюдів почали сипатись ріжні питання, як: "Кого він репрезентує?" "Хто його сюди спровадив?" — а далі счинився такий крик, що ніхто не міг чути, що хто говорить.

Коли в кінці, на заклик комуністів, публика успокоїлась, "соціяліст" почав щось говорити про зріст соціялізму в Австрії і Німеччині, та вплив його на тамошні уряди. Піднявся знову страшний крик, якого вже ніхто не в силі був припинити. "Скажи нам про плян Доса? Де Роза? Де Карл? Зраднику! Юдо!" Заспокоїлись присутні (аж тоді, коли "шановний соціяліст" опинився за дверми. По цій "маніфестації", наші джентелмени зрозуміли, що їхні позиції слабші, чим вони це припускали. Треба було заздалегідь забезпечитися на всяку евентуальність. Треба рятуватися старими шахрайськими методами. Комісія пред ложила резолюцію, від Ц.М.К. К.П.К., в якій говориться, щоб заперестати індивідуальну форму організації, а приняти федеративну основу. Це означало, що складовими частинами К.П.П. мають бути тільки виключно відділи якоїсь організації, а не поодинокі особи, нічим не звязані одиниці.

Тут почалась боротьба поміж рядовим робітництвом під проводом комуністів, а реакційними джентелменами, які масової робітничої організації гірше бояться, як самих комуністів. "Аргументи" провідників реакції зістали розбиті комуністами в прах і коли прийшло до голосування, за резолюцією була велика більшість голосів і реакція провалилася. По довгих дебатах, заряджено поновне голосування, при помочі т. зв. "рол-кол вот". Щоб однак бути певним побіди, покликувалося на конституцію, де говориться, що право голосу прислугує тільки одному делеґатові, що репрезентує сто членів, а всі инші, менші організації, що не мають сто членів, мають тільки один голос, помимо того, що на конвенцію запрошено по 3 делеґати і дано їм всім повні права. В такий нахабний спосіб відкинено велику частину делеґатів, яких перед хвилею принято з повним правом голосу. По закінченню голосування показалося, на велике здивування всіх присутних, що реакція побідила тільки 8 голосами. Це був одинокий здобуток реакції за цілий час конвенції. На конвенції пинято слідуючі резолюції:

Резолюцію про злуку Амстердамського Інтернаціоналу з Червоним Інтернаціоналом Професійних Союзів.

Резолюцію-протест проти мілітарних вправ в канадійських школах.

Резолюцію проти вживання війська у індустріяльних спорах між робітниками а роботодавцями.

Резолюцію за націоналізацією майнів і індустрії.

Резолюцію проти шахрайств, яких допускаються урядники т. зв. мінімум вейдж'с акту.

Резолюцію проти переслідування чужинецького населення.

Резолюцію проти іміґрації.

При дебатах над цею резолюцією, наші жовтенькі твердили (і не загикнулись), що в Канаді тому безробіття і кризи, що замало впускається іміґрації. "Отворіть всі границі, дайте нагоду всім, хто тільки хоче, поселитись в Канаді, а кризи устануть. Буде більше запотребування всего: доріг, одіння, їжі, машин і всего. Фабрики підуть в рух і кожний горожанин Канади буде щасливий і веселий".

На такі "аргументи" ціла саля вибухнула голосним сміхом. Тут забрав слово т. Дж. МекДоналд, секретар Централь ного Виконкому К.П.К.

"Ми не є проти іміґрації, ми тільки не хочемо, щоб правительство через свої релігійні та инші приватні агенції обманювало людей. Хай воно скаже правду кожному іміґрантові перед його в'їздом про дійсний стан в Канаді. Хай скаже йому, що він, приїхавши сюди, мусить стояти в рядах безробітних. Хай не вибірає таких людей, яких тільки капіталістам потрібно на зниження заробітної платні канадійського робітника. Чи ви знаєте яких людей хоче уряд Канади і наш? Послухайте, що сказав міністер праці Мордок:

'Ми радо вітатимемо всякого іміґранта, який відчуватиме респект перед нашими законами, працюватиме за те, що йому дадуть, та обороняти інтереси нашої імперії". Таких людей хоче добродій Мордок, таких хоче канадійський капіталіст, та всякий його прихвостень. Чи думав хто що небудь про маси безробітних в Канаді? Ні. Чи робляться які небудь заходи, щоб дати якусь поміч безробітним? Ні. Думають тільки над тим, щоб ще більше спровадити рабів, та таких, які могли-б працювати за те, що дасть самий капіталіст. Цего не хочуть знати вузькі лоби жовтих "соціялістів". Вони не вміють так далеко дивитись. Вони тямлять тільки одне, а це, щоб охороняти інтереси своїх панів. Скажіть своїм панам хай заопікуються безробітними, які зараз заповняють вулиці канадійських міст, а тоді хай спроваджують більше".

Після цеї мови оплески не переставали через довший час. Резолюцію вкінці принято.

Рівночасно принято резолюцію-маніфест, яку предложила делеґація безробітних. Принято резолюцію, щоб з рамени К.П.П. вислати тільки двох делеґатів на Конґрес Партій Праці, що відбудеться в Анґлії. Рішено також, щоб Виконком Партії виготовив писемне припоручення цим делеґатам, які мають на загальнім конґресі обстоювати повну независимість всіх анґлійських кольоній. Тут також не обійшлося, щоб джентелмени не пописались своїми імперіялістичними мріями. Це знова дало нагоду комуністам освітлити їхнє дійсне реакційне становище.

Резолюцію за незалежністю кольоній принято знова з довго-тревалими оплесками. Принято резолюцію-протест проти становища, яке заняв Горожанський Комітет Помочі Майнерам в Новій Скошії. Резолюція домагається, щоб згаданий комітет приняв пятьтисячну до помогу майнерам, яку прислали Червоний Профінтерн і Союз Радянських Вуглекопів. Відтак принято резолюцію-протест проти білого терору, що панує в капіталістичних країнах.

"Соціялісти" й тут не всиділи, щоб не показати своє дійсне обличчя. Та їхні "аргументи" принято голосним сміхом. Вся жовта братія потерпіла невдачу на цілому фронті.

Екзекутиву вибрано в такому складі: Президент — комуніст, Смит. Його заступник — комуніст, Дж. МекДоналд. Секретар — Дж. Симпсон (самий не знає, хто він є). Ми кажемо що жовтенький, аж блищить. Дальші члени Екзекутиви: т-ка Костенс, т. М. Брюс, т. М. Спектор, та ще кількох позамісцевих комуністів. Делеґатами на Домініяльну Конвенцію К.П.П. вибрано т.т. Мекдоналда, Спектора, А. Брюса і Костенс — комуністів і Дж. Симпсона. Конвенцію закінчено відспіванням Інтернаціоналу, та Червоного Прапора.

Місцева буржуазна преса не може "нахвалитись" комуністів за їхню організованість та взірцеву дисципліну. Ніколи перед тим не дано комуністам такого розголосу та спопуляризування, як цим разом.

Цікаве, що велика частина тих делеґатів, які були спроваджені вмисне тільки на те, щоб поставити опір комуністам, йшли все по стороні комуністів. Кожний бачив перед собою живий доказ зради, обманства, та безсоромного підступу реакціонерів (хочби навіть з голосуванням "рол-кол"). Сама опозиція пересвідчилась хто є ті, що їх найняли і для якої цілі. Ця величезна побіда поступу над реакцією, або як тутешня преса каже, "побіда Москви, над консервативним елементом", буде безперечно тою величезною переломовою хвилею в робітничому русі, звідки мусить початись рішучий наступ працюючих мас на капітал та на його "соціялістичних" прислужників. Це з другої сторони вказує на правдивість нашої тактики у боротьбі та на мильне розуміння тими елементами, що досі стоять осторонь від комуністичного руху.

Ми осягли побіду. Побіду в повному розумінні того слова. Проте ми мусимо не забувати, що ця побіда ще не остаточна. Реакція придушена, все-ж таки може віджити, коли ми не будемо дальше продовжати свого наступу. На підмогу цим шубравцям йдуть "власть імущі". Вони, "соціялісти", тішаться ріжними привілеями, бо вони джентелмени. Ми, робітники, мусимо надіятись тільки на власні сили. Наш робітничий боєвий авангард мусить зростати. Ми мусимо дальше будувати свою партію, зміцняти і удосконалювати її. Бо тільки під проводом Компартії зможемо осягнути свою остаточну мету.

Делеґат.

Торонто, Онт.

Товариші! Не забувайте відновити передплату на "Українські Робітничі Вісти".

ПРАЦЯ У ВІДДІЛАХ У.С. К.П.К.

Bienner, Man.

В середу, 22. квітня ц. р., відбувся в нас регулярний діловий мітінґ нашого Відділу У.С. К.П.К.

Найважнішою справою було — втримання партійної дисціпліни. Безперестанна праця у всіх ділянках нашого організаційного життя за протяг цілої зими, досить значні фінансові тягарі, здається, дещо втомили членство під весну. Подих весни теж викликав свій вплив, через що й довелося пригадати всім товаришам, щоб не забували про партійну дисціпліну та виконували свої обовязки з неослабленою енергією й на далі.

Піднеслася справа травневої пресової камапнії. У ній партійні члени мусять брати найживіщу участь.

Потрібно конче продовжати студіювання "Азбуки комунізму", яку ми недавно почали читати.

Намічається плян праці на літні місяці, що має бути приноровлений до цеї пори року, в якій вся робота відділу дещо притихає.

Бадьорости духа нашого членства не дамо підупасти.

Парткор.

Едмонтон, Алта..

Коли в ґазеті не пишеться про працю відділу, то виглядає, що він нічого не робить. Про едмонтонський відділ У.С. К.П.К. дуже мало пишеться, однак він дуже активно працює. Поминувши його працю в инших робітничих організаціях, едмонтонський відділ за короткий час устроїв кілька масових мітінґів, як також відбуває що тижня лекції з книжки "Короткий виклад політичної економії", устроїв концерт-мітінґ в память борців-революціонерів Карла Лібкнех та і Рози Люксембурґ, а відтак спільно з анґлійським відділом відсвятковано 54. річницю Паризької Комуни. Тепер наш відділ приготовляється спільно з иншими робітничими організаціями до відсвяткування пролетарського свята 1. травня (мая). Сподіємося, що як і попередніми роками, так і цего року тисячі робітників візьмуть участь в цему пролетарському святі. І повинні взяти.

Демонстрація в Едмонтоні пічнеться з Маркет Сквер в годині 7.30 вечером, тому кожний робітник і робітниця повинні прибути в означений час на Маркет Сквер. Ми повинні заманіфестувати свою пролеську солідарність. Хай в день 1. травня залунає клич між робітництвом цілої Канади: "Пролетарі всіх країн, єднайтеся!"

Око.

Нордеґ, Алта.

Дорогий Тов. Редактор!

Мене вибрано кореспондентом на мітінґу, на якім обговорювано Бюлетин від Бюра. Признаюся, що не маю вправи в писанню дописів, але мусів згодитися з вибором. Попробую, а якщо не зможу писати, то тоді нехай мене "скидають".

Що до партійної праці, то вона у нас йде не погано. Устроюємо мітінги, відчити, часом й три рази на тиждень, як коли є час. Товариші працею в організації цікавляться.

Загал робітництва в нашій місцевости також цікавиться робітничим рухом. Оце на 4. квітня прибув до нас т. Тим Бак. Задумали ми устроїти для нього мітінґ. Менаджер настрашився і не дозволив дати галі на мітінґ. Однак не міг вже нічо зробити, бо галю цю рентує майнерський клюб і мітінґи таки відбулися — один в неділю, 5. квітня, а другий в понеділок, 6. квітня.

Тов. Бак говорив на першому мітінґу про життя робітників і робітничий рух в С.Р.С.Р. і західній Европі, роблячи порівнання, а на другому, про страйк в Новій Скошії. Після обох мітінґів було багато запитів, на які бесідник давав вдоволяючі відповіди.

Тов. Бак між иншим торкнувся й положення в 18. дістрікті та загального безробіття в Канаді. Він доказував потребу організації робітників, а головно обєднання найсвідоміших елементів в К.П.К.

Майнері в Нордеґ дуже вдоволені мітінґами т. Бака, бо багато скористали з його науки. Хоч працюють вони тут тільки два рази на тиждень, а помимо того зложили на дальшу подорож т. Бака $20.05.

Кличу майнерів других місцевостей, щоб покористувалися присутністю т. Бака в нашім дістрікті, щоб допомогли йому скрізь в устроєнню мітінґів та щоб в них взяли участь, а напевно будуть мати з цього користь.

Маймер.

РОЗМОВА ПРО КООПЕРАТИВИ.

I.

Правдива Кооператива.

Щоб зачати навіть малу кооперативу, треба вперед пізнати бодай найголовніші засади, на яких вона будується.

В році 1834 засновано в місті Rochdale (Lancashire) в Анґлії товариство під назвою "The Equitist Pioneers of Rochdale". Багато не треба розписуватись про подробиці цего товариства, але кожний, хто кооперативами інтересується, повинен запамятати, де саме перша кооператива повстала і коли.

Засади рочдейльских кооператорів були вкоротці такі:

Кожний член давав певну суму грошей на закупно таких товарів, яких кооператива потребувала і на цю суму діставав посвідку, звану "шейр". Анґлійське слоро share означає уділ. На підставі тої посвідки член був співвласником закупленого товару чи иншого майна спілки на суму написану на посвідці. Це було потрібне для правного означення, хто і в якій части є власником майна спілки.

Складені членами вкладки творили початковий капітал (paid up capital), а тому, що цей капітал був зложений на те, аби за нього закуповувати товари, продавати їх відтак і за одержані гроші знов закуповувати товари, через те його зветься оборотовий капітал або "працюючий капітал" (working capital).

Ціль рочдейльских кооператорів була: 1) усунути посередника і зменшити для споживача ціну закупна (the consumer's cost price) на суму зарібку того посередника (the middleman's profit), а через це 2) заощадити собі видатків при закупні необхідних до життя річей.

Спосіб, яким рочдейльські кооператори старалися повищі цілі осягнути, був: побирати товари зі спілки за дійсну ціну закупу, додавши до неї кошти провадження спілки (wholesale price plus running expenses).

Ця система називається тепер "cost plus proposition".

Це означає — перша (початкова) ціна з доданням коштів, яких вимагає провадження спілки.

Слід пояснити, що латинське слово plus означає більше. Отже: початкова ціна більше (або до того додати) кошти, становить ціну, за яку члени мають брати товар.

По анґлійськи називають це ще так: Original cost plus running cost, але в скороченню кажуть cost plus, а це тому, що годі наперед знати, кілько цей "running cost" виноситиме, отже це становить питання, проблему, пропозицію — тому звуть його звичайно: cost plus proposition.

Цей термін, або назву — cost plus proposition — треба конче зрозуміти і запамятати собі, бо в кооперативнім ділі з цим часто доводиться стрічатися, бо це й є **головний фундамент всякої правдивої кооперативи.**

Де нема принціпу cost plus, там нема кооперативи.

Поза цим одним принціпом є ще багато других і всі ті другі можуть бути в даній спілці, але без першого (cost plus), спілка є кооперативою лише по назві, а не на ділі, і скорше чи пізніше вона розлетиться.

І тепер є ріжні спілки на шерах: всі банки — це спілки на шерах, всі великі фабрики і заводи, залізниці, млини, різні і всі корпорації — це все на шерах, але ані одна з них не є кооперативою.

(Далі буде.)

Н. САУЕР. 5)

ЦІНА КРОВИ

(ПОВІСТЬ.)

Переклав М. ІРЧАН.

(Продовження.)

— Як виховує? Тут треба застановитися... Буде син твій переходити з руки до руки, від одного до другого, ну і ніщо з нього не вийде... Тут так будуть виховувати його, там инакше... Педаґоґічна механіка!

— Дурниця! Я брате, не боявся-б за свої діти, що їх виховають без педаґоґіки. Тим краще! Піде від котляра до шевця, від шевця — до друкаря... І пізнає одно: що всі однаково з бідою пробиваються; від всіх навчиться великої ненависти до поневолення і великої любови до свободи... Останнє — придасться брате... Більше голоду й холоду перетерпить дитина в робітника, як-би, скажемо, могла перетерпіти в адвоката... Але що-ж робити?... Чому мої діти мають виростати в кращих умовинах життя, як діти котляра, або шевця? Ні, в цьому відношенню я зовсім спокійний...

— А чому-ж так?

— Ну, ось мої діти...

Десь на башті вдарило десять разів. Повільні, розтяглі удари дзвону пропадали безслідно в безодні ночі.

— Десять... — вискочив Андреєв. — Чуєш, твої діти! Де маєш діти?...

Оба розсміялися. Андреєв добродушним сміхом щирої людини, Соломко іронічно, гарячково, як сміються люде над власним нещастям.

Хутко одяглися в плащі, погасили світло і вийшли на вулицю — не разом, тільки окремо. Спершу Андреєв, потім Соломко.

Перший пішов на право, другий на ліво. Але оба йшли в напрямі помешкання товаришки Фені.

III.

Соломко сидів вже майже годину у Фені, що безустанно кормила його яблучним кисілем. Вкінці прийшов Андреєв. Привів з собою товариша, якого всі бачили вперше. Був одітий в приличне, чорне одіння, що прилягало до його здорового, вишколеного військовою муштрою тіла.

— Товариш Барвінов — вказав на нього Андреєв. — Прошу бути з ним щирим. Людина якій довіряю...

Барвінов не сказав нічого, поклонився і всім міцно стиснув руки, хватаючи їх своїми невеликими, але мускулястими пальцями.

Було йому приблизно 30 років, але обличчя видавалося дещо старшим. Старість цю робили його очі, поважні і гострі, що кожного бачили наскрізь.

В цілій його постаті, очах і руках, було щось невловимо поважне і спокійне, що й робило його людиною твердою, сектантом аскетизму, але не пристрасного провідника або ентузіяста, тільки холодного і розумного чоловіка. Кожний відчував, що мусить говорити з ним поважно, коротко і річево, бо він і на жарт відповість задумано, без усміху і твердо.

Власне це вичитав в ньому Соломко своїм досвідченим зором. Вичитав і шепнув в ухо Андреєву:

— Робить добре враження...

— Золото, а не хлопець! Кремінь! — шепнув Андреєв.

В душі Андреєв був гордий новим товаришом. Знали себе тільки пів року і не сходилися навіть часто. Але вже при першій зустрічі Андреєв зрозумів його.

Барвінов прийшов до нього одної неділі в однострою вищого військового писаря, який доношував тоді, подав йому листа і ждав, аж Андреєв перечитав. Коли-ж побачив, що Андреєв дочитав останню сторінку, спитав:

— Не відмовите?

— Ні, ні!... Сідайте будь ласка... Товариш Зальцман поручає вас, як людину, що цікавиться нашою наукою... Так?

— Так, правда.

— Чому дав вам цього листа?

— Я просив його, щоб він познайомив мене з втаємниченою людиною, пропаґатором... Книжка не скаже, куди потім маю звернутися. Потрібно людини... Ну, і я прийшов до вас за допомогою...

Андреєву подобалися такі молоді бунтарі, що вперше вступали на тернистий шлях боротьби. Відносився до них, як добрий учитель, знайомився з ними, зближувався, з радістю давав всі поради і роспалював їх душі полуміню своєї віри.

— Хочете пізнати нашу науку, ідеї? — знов питався тоді Барвінова. — Дуже радо допоможу вам в цій праці... Тільки, знаєте, я цікавий, що вас привело до такого бажання? Можливо, вас товаришу зааґітував хтось? Зальцман, так?

— Перш усього мушу вам сказати — відповів тоді Барвінов — що дотепер я не є вашим товаришом. Вибачте, може це неприємне для вас... Я говорю прямо: З родини виніс я певні консервативні засади і ними жив — як бачите — до цього року. І кажу вам: служив я переконано, як міг і розумів. Але повернуся до своєї давної віри, якщо ви, або хто небудь другий не позбавить моїх сумнівів...

При дальшій знайомости, був довго таким, як давніше. Не стався сліпим поклонником Андреєва, не скоро перейшов з-під старого прапору до нового. Домагався доказів на кожне твердження; уступав з свойого давнього становища тільки тоді, як був переможений, або уступав, як добрий вояк повільно, неохочо, але раз на все. Цей відступ трівав більше, як пять місяців і зараз тільки місяць, як Барвінов покинув військо і сказав Андреєву спокійно і поважно:

— Хочу бути членом партії. Дякую вам за нову віру. В ній є правда. А сьогодня прошу вас, як-що потрібно буде людини до праці — пішліть мене. Піду...

Андреєв беріг свойого нового учня, як береженться родинна дорогоцінність, яку держать на критичну, небезпечну хвилю.

— Невиконає великої праці — думав Андреєв — але все таки це, що зробить, буде важне...

Сьогодня, як йшов до Фені, взяв з собою Барвінова і по дорозі — (йшли порожними вуличками) — відкрив йому свій плян, щоби вступив до охранки, гнізда їх згуби і відкрив таємницю — провокацію...

ЧИ ВИ ВЖЕ МАЄТЕ

найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА

КАРПАТСЬКА НІЧ

що недавно вийшла з друку? Якщо немаєте її ви самі, або ваші знайомі, то постарайтеся купити, а будете мати корисну книжку в хаті. Не тратить вона вартости навіть тоді, як ви перечитаєте її. Це довша повість з воєнних часів в Галичині і з життя робітництва в Америці. Коли читаєте, то не можете так довго відірватися від книжки, доки не перечитаєте до кінця.

Письменник М. Ірчан сам пережив війну і вірно описує всі ті страшні події в старому краю. Читаючи "Карпатську ніч" ви, рівночасно багато вчитеся і то в найбільш приступний спосіб, бо ціла книжка написана незвичайно зрозумілою мовою. Надрукована вона на найкращому папері, окладинка з артистичним малюнком в двох кольорах.

КУПІТЬ, А НІКОЛИ НЕ ПОЖАЛІЄТЕ! РОЗПОВСЮДНЮЙТЕ СКРІЗЬ ЦЮ КНИЖКУ.

Висилаються книжки за попереднім надісланням грошей.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ ЗА КНИЖКУ.

Замовлення з грішми посилати на таку адресу:

Ukrainian Labor News
Cor. Pritcard & McGregor
Winnipeg, Man.

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

ТИМ, ЩО МОЖУТЬ РОЗУМІТИ.

Продгом, Саск.

Вакавський Ковбуз, пишучи в "Укр. Голосі" з 8. квітня про мій звіт в Вакав, вомішав горох з капустою. Таких слів як "і тепер передомною багато роботи на тім полі", я, нещасний Ковбузе, не сказав.

Говорячи про високу ціну за машинерію, та за ті нечувані визиски та доказуючи, що пани капіталісти та такі їх прихвостні, як Ковбуз, звалюють всю вину на робітників, я це вповні доказав і хто хотів мене зрозуміти то зрозумів, хіба лише такий, як Ковбуз не хотів зрозуміти, бо Ковбузові здається, що всі статистичні числа, я надапав десь в хмарах і вони мої власні.

Не хотів-би я і тут доказувати Ковбузові нічого, бо, по перше, Ковбузів розум нерозвинений ще настільки, щоб це перетравити, однак коли роблю це, то не для нього, але може хтось знайдеться, що порозуміє це і змінить свій погляд відносно робітників.

От доказ взятий з "Гансард", (є це протоколярна книжка парляменту).

В 1903 році Генрі Форд ущасливив Канаду тим, що заложив фабрику автомобілів. Компанія ця зачала інтерес з капіталом 125 тисяч, однак з цего капіталу лише 62 тисячі зложено було готівкою, а 63 тисячі признано Фордові за його права на патент і дано йому на цю суму шейри (уділи) так, що в дійсности компанія Форда вложила в бизнес всего 62 тисячі.

По словам урядника цеї компанії, до первісної суми капіталу компанія не вкладала більше ані одного цента і що нинішний збільшений капітал, це нічо иншого лише чистий дохід.

Отже теперішний капітал дійшов до суми сім міліонів доларів, а надвишка і теперішня вартість цеї компанії виносить 12 міліонів пятьсот тисяч доларів. Це додавши разом одержимо суму 29 міліонів пятьсот тисяч доларів, котру Форд накопичив, вложивши в бизнес 125 тисяч доларів. І так стейтські міліонери точать нашу кров без пощади, а Генрі Форда цілий світ уважає за великого філянтропа, себто людського добродія.

Чи ясно це буде вакавському маякові, це мені байдуже. Не для пса, ковбаса. Не Кобузові відповідаю я.

Це створіння агітувало проти пулу, проти Фармерської Юнії і взагалі проти всього, думаючи, що цим способом здержить колесо часу. Та багато таких маняків-Ковбузів поломало свої "клеваки". Пул істнує, Юнія зараз найбільшою фармерською організацією, а Ковбузи замісць взяти між ноги хвіст і залізти в буду, скавулять нині на робітників та на їхню дійсно щиро-клясову та просвітну організацію ТУРФДім. Вам, Ковбузе, не подорозі з робітниками, бо кожний знає, який з Вас робітник. Не закидайте робітникам картограйства та пятики, подивіться на свої гріхи, а побачите себе в зеркалі і досить з вас. Не кличте робітників на толоку до фармерів, бо ви на толоці, примушені голодом, вичищати з стайні гній, а коли вижебрали десь долара, то перестали чистити стайні і говорили, що від фармера смердить гноєм.

Неправдою є, що на запит Ковбуза, чому Українці, як нація, не можуть самі істнувати, я відповів, що Українці не мають сили. Ковбузові певно ще не вивітрів з голови паризький "шампан", коли пише подібні нісенітниці. Я сказав, що Українці, як нація, ніколи не видвигнуться самі з економічних пут, але мусять організуватись разом з другими націями в Канаді, так на полі політичнім, як і економічнім, а правдивість моїх слів можуть потвердити аранжери свого часу відбувшогося в Вінніпегу економічно-просвітного конгресу, який брався організувати Українців, як націю, на економічнім полі і на бульці з мила все скінчилося.

Неправдою є, що бесіду Квасниці припинено. Квасниця вже по вічу зачав арґументувати зі мною, та я відповівши дещо йому, запитав, чи хоче більше доказів, на що він відповів неґативно.

Правдою є, що коли Ковбузові не стало вже його дурних арґументів, то він злостився і виходячи з салі, спромігся ще на один високо-патріотичний арґумент і виразився в крайно простацький спосіб і то в присутности жінок.

Не дивота отже, що цей чоловічина поперекручував мій звіт в "Укр. Голосі", бо такий зилйшов такого.

Не страхайтесь неминучої злуки фармерів з робітниками, бо ви не є ані одним, ані другим. Ви є собі якийсь невикінчений автомат, який не потрафить порушитись навіть за тисненням пружини. І в Парижу не зроблять з вівса рижу, то і в Вакав шкода на це заходів.

Михайло Савяк.

В ПІВНІЧНІМ ОНТЕРІО.

Судбури, Онт.

Судбури є осередком північного Онтеріо. Правда, за виїмком броварні і залізничого центру, індустрії тут нема, але за те довкола Судбур є великі нікльові фабрики. В осени і на весні на короткий протяг часу сюди з'їзджаються робітники ріжних національностей і тоді місто бойко торгує. Весною приїзджають робітники з лісових кемпів, а в осени з залізниці. Тоді бизнесмени, торговці самогонкою, проституцією добре заробляють. Всі готелі тоді заповнені. А через пару тижнів робітники вже сплять під готелями. Все що зароблено, пішло з димом. Тоді починають росходитися в ріжні сторони на сезонну роботу, а місто знову чекає своїх жнив. Цего мандрівного робітництва нічим не затягнеш до організації і не освідомиш. Є це здеморалізована маса, а обставини і умовини бродячого життя дальше її деморалізують.

Однак є в Судбурах певне число сталих робітників, що дають деякий прояв організаційного життя. З таких на першому місці стоять Фінляндці, а на другому Українці, хоч мале їх тут число. Є тут відділ ТУРФДім, У.С. К.П.К. і недавно заснувався відділ Р.З.Т. Освітня праця йде повільно з тої причини, що нема де сходитися. Відділ ТУРФДім взявся за всяку ціну побудувати власний будинок і започаткував загальну кампанію з тою ціллю. На початку кампанії відограно драму т. М. Ірчана "Родина щіткарів", яка випала досить добре. Відограно її 23. береня. Були деякі недостачі, але треба знати, що деякі аматори виступали на сцену перший раз. На початку представлення т. Г. пояснив його значіння і просив заховуватися тихо. По скінченню слово забрав т. Гуцалюк і закликав робітників, щоб поспішили з допомогою будові У.Р.Д. в Судбури. Того вечера зібрано було $215.00 готівки, а $200.00 позички. Відтак цю саму драму відограно в Коністон, Левек і Кейтон. Найкращий успіх був в Левек і Коністон. Отже кампанію започатковано добре і на осінь можна сподіватися в Судбури Укр. Роб. Дому.

Коністон, Онт.

Коністон положений 7 миль від Судбури і належить до Монд Нікель Ко. Та компанія має в Коністон фабрику, в якій виварює нікель. В тій фабриці працює около 1,000 робітників, з них поважне число українських. Минулого року зорґанізували тут товариші робітниче товариство ім. Т. Шевченка, збудували Укр. Роб. Дім і рішили злучитися з ТУРФДім в Канаді. На початку деякі товариші творили опозицію, але не з ворожнечі до ТУРФДім, а просто по несвідомости і дещо з намови противників. Однак з часом переконалися і почали щиро працювати в користь великої робітничо-фармерської організації. Лише двох осталося при свому. Відділ вже перевів формальну злуку з ТУРФДім.

Помимо перешкод з ріжних боків ворогів робітництва, організація гарно розвивається на освітньому полі і протягом останніх місяців придбала 15 нових членів. Крім представлень відбуваються спільні читання, лекції і масові віча. Істнує тут школа для неграмотних, а пару місяців відбувався курс історії, географії, граматики й аритметики. Школа припинилася через те, що викладач примушений був опустити цю місцевість через переслідування поліції. Однак товариші далі працюють над своїм самоосвідомленням і для добра робітничої кляси.

Крейтон, Онт.

Є це невеличка місцевість недалеко Судбури, належить до компанії і робітники там відчувають на собі компанійний кулак. Всі будинки належать до компанії. Є там пару сот українських робітників, але вони не проявляють ніякого організаційного життя. Є кілька симпатиків ТУРФДім, а решта заливається самогонкою, збуває час коло карт і т. ин.

Після поражки в Судбури й Коністон, заїхав до Крейтон отуман Босий та почав організувати "січ". Компанія дала йому безплатно приміщення і поблагословила гетьманську роботу. (Свій свого нюхом чує.) Але скоро тільки він опустив цю місцевість, "січ" роспалася. (Даремно Назарук так величався Крейтоном, мовляв, здобули твердиню большевицьку. Бідні і підлі ви з своїми твердинями! — Замітка складача.) До сформування там робітничої організації компанія не допустить.

Левек, Онт.

Левек майнерська околиця, належить до Монд Нікель Ко. Всі будинки там компанійні. Працює там около 500 робітників, половина з них українські. Організаційного життя там нема, панує страшна деморалізація. Правда, є кількох гарних товаришів, які всіма силами поборюють ту деморалізацію, що їм почасти вдається. Коли приїхав туди судбурський драмгурток з "Родиною щіткарів", то робітництво дуже зацікавилося і прийшло масово. Це свідчить, що в тамошніх робітників жевріє ще іскра життя. З тої нагоди засновано там відділ Робітничого Запомогового Товариства. Навіть робітники инших національностей зацікавилися представленням і товариші переказують, щоб ще раз прибути. До відділу Р. З.Т. вписалося на початку 12 членів і вірю, що від тепер там піде краща праця.

Салт Сте Мері, Онт.

Це велика індустріяльна місцевість, але останніми роками була досить мертва через економічну кризу. Через те й організаційне життя там дуже слабоньке. Є тут товариство і має свій будинок. Є воно членом ТУРФДім, але ледво животіє. Тільки дута орхестра і діточа школа його тримає. Так що не товариство їх тримає, але вони товариство. Яка цему причина, хай самі товариші за себе говорять. Можливо, що економічна криза так їх прибила, але взагалі поза цим є дещо недбалости самих товаришів. Я вірю, що коли-б товариші взялися більш енергійно до праці, то організація ожила-б. Пишу це не тому, щоб знеславити товаришів, але щоб заставити їх до праці, щоб направити хиби.

Еспанола, Онт.

Еспанола одно з більших містечків, бо є в нему пару тисяч робітників, серед яких около 500 українських. Є тут дві великі паперові фабрики. Пару років тому істнував тут відділ СУРД і відділ У.С. К.П.К., а тепер є лише кілька свідомих одиниць, які не були в силі вдержати хоч одну з цих організацій при життю. Є тут аж два будинки, але нічого в них нема. Кількох загорілих ура-патріотів запросили були Босого до Еспаноли, а за одно й поліцію та арештували на його мітінґу т.т. Гуцалюка й Костанюка. Але це якраз показало присутним, які "січи" організує Босий і вони насвистали на него. Суд над цими товаришами ще не скінчився, але Босий пішов з нічим. Отже в Еспанола є ґрунт для робітничої організації, але треба, щоб тамошні товариші взялися за роботу. І я вірю, що вони невдовзі так і зроблять.

Робкор.

ЯК НЕ ТРЕБА РОБИТИ.

Беверлей, Алта.

Перечитав я в "У.Р.В." з 11. квітня статтю п. н."Не вірю в слова, але в діла" і це мене заохотило написати пару слів до газети. Я думаю, що такі статті дуже корисні, бо часто в організації трапляються люде, які дійсно працюють більше словами, чим ділами. Я сам мав нагоду бачити товаришів, що працюють на двох, а говорять найменше. Є знову товариші, що працюють, але за те всюди стараються показати себе і не хочуть слухати нічиїх порад, але згори диктують. А скажи що, то ще й з кулаками до тебе кидаються. І кажуть, що вони свідомі, хоч правда, робітники цеї свідомости їм не признають. Розуміється, таких мало в наших рядах, але трапляються. По моєму таким свідомим треба ще багато вчитися свідомости і треба себе взяти в руки, бо їх поведінка шкодить організації. Треба, щоб товариші в даних місцевостях цілою громадою вказали їм їх блуди.

Беверлеєць.

ЧИ ЦЕ Є СОЛІДАРНІСТЬ.

Гилкрест, Алта.

Порозумілися між собою майнері в Кровс Нест-Пес і устроїли демонстрацію в Блеймор. Майнері з Гилкрест і Белвю мали злучитися разом і йти походом до Блеймор. Однак з Белвю прилучилося до походу мале число майнерів. Багато навіть наших українських робітників поїхали чи пішли до Блеймор ще перед демонстрацією, щоб бути там на мітінґу і щоб бачити, як демонстранти будуть підходити до Блеймор, инші поїхали собі автомобілями. Ось як то виглядає майнерська солідарність. Коли треба було її заманіфестувати перед визискувачами, то багато майнерів не взяли в ній участи, бо хотіли собі стояти з боку й дивитися. Це кидає дуже негарне світло на таких робітників, бо вони дезертирують з робітничих рядів тоді, коли треба якраз, щоб вони в тих рядах стояли. Тож подумайте собі над тим, товариші з Белвю.

Майнер.

Вегревил, Алта.

Недавно тому несподівано загостив до нашої місцевости т. Г. Богайчук і виголосив ряд корисних лекцій, а саме на тему: "Наслідки капіталістичної господарки"; "Демократія і диктатура пролетаріяту"; "Про виховання дітей". Кожна лекція з питаннями і відповідями забирали яких 4 годині і всі слухачі були дуже вдоволені. На дальшу подорож т. Богайчукові присутні зложили $10.40 і також розкупили поважну кількість літератури, яку він мав з собою.

Відтак фармері запросили т. Богайчука до Роял Парку, але в дорозі сталася пригода. Саме сніг ростав і багато води. Тож візник заїхав в баюру, наче в дарданельський пролив і там прийшлося їм пововтузитись. Тимчасом багато фармерів думали, що мітінґу вже не буде і поїхали до дому. Згадую цю пригоду тому, що на фарми весною не поплатно їхати, головно, як тільки сніг стопився.

Робітник.

КОЛЕКТА ДЛЯ СТРАЙКУЮЧИХ МАЙНЕРІВ В НОВІЙ СКОШІ.

Хата-в-хату колекта в користь страйкуючих майнерів в Новій Скошії відбудеться в Вініпегу в неділю, 26. квітня. Обовязково повинні йти колектувати члени К.П.К., як також других робітничих організацій. Колекта відбудеться в північній части міста і колектори мають зібратися в 10. годині рано в Українськім Робітничім Домі на розі вулиць Прічард і Мекгреґор.

Кожний клясово свідомий робітник повинен передплачувати і читати робітничу газету

The WORKER

Офіціяльний орґан Комуністичної Партії Канади.

Передплата на рік виносить $2.00, на піврік $1.00.

Зашліть передплату таки ще нині!

Адреса:

THE WORKER,
Room 301, Tyrrell Bldg,
95 King St., East.
Toronto, Ont.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ І ЧИТАЙТЕ НОВИЙ ЧАСОПИС

в анґлійській мові

"THE LEFT WING"

офіціяльний орґан Канадійської Трейд-Юнійної Меншости, який видає раз в місяць Трейд-Юнійна Просвітна Ліґа.

Передплата: 25 цт. на рік. Поодиноке число 3 ц. 100 примірників $2.00.

Адреса:

"The Left Wing"
Room 301, 95 King St. E.,
Toronto, Ont.

МОЛОДІ ТОВАРИШІ І ТОВАРИШКИ ЧИТАЙТЕ

дуже цікавий часопис

"МОЛОДИЙ РОБІТНИК"
(Young Worker)

орґан Ліґи Комуністичної Молоді Канади, що виходить в Торонто на анґлійській мові раз в місяць.

Передплата: 50 цт. на рік. Поодиноке число 5 цт.

Адреса:

"THE YOUNG WORKER",
Room 301, Tyrrell Bldg.,
95 King Street East,
Toronto, Ont.

ГІПСОВЕ ПОГРУДДЯ Н. ЛЕНІНА

виконане після спеціяльного десеню.

Кружок є 5 інчів в діяметрі. Викінчення бронзової краски.

ЦІНА 50 ц. З ПЕРЕСИЛКОЮ.

Сотки тисяч продано в С.Р.С.Р. В Канаді продається тільки в редакції "Воркера". Посилайте замовлення до:

"THE WORKER"
95 King St. East, Room 301
Toronto, Ont.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

Подається до відома всім драматичним гурткам, що цими днями вийде з друку нова книжка — комедія в трох діях п. н. "ПШИК". Книжка середнього розміру, обіймає около сорок сторін густого друку. Ця комедія надається для вистави на кожній сцені і не вимагає багато осіб ані декорацій.

Поручається всім відділам і товариствам ТУРФДІМ замовити собі відповідну скількість примірників. Замовлення вже принимається. Ціна одного примірника 35 ц.; три примірники за $1.00.

Замовлення присилайте на адресу:

BRANCH OF U.L.F.T.A.
Ukrainian Labor Temple,
Cor. Pritchard & McGregor Str.,
Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ своєї жени Анни Попадюк (по мужові Барон), з села Кунисівці, повіт Городенька, Галичина. Перечуваю, що мала приїхати з старого краю 22. грудня м. р. Має десь перебувати коло Вінніпеґу. Хто знав би про неї або вона сама хай зголоситься на понищу адресу:

John Baron
P. O. Box 1090,
52) Nelson, B. C.

СЛАВНА ОПЕРА НА СЦЕНІ У.Р.Д.!

УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧА ДІТОЧА ШКОЛА ПРИ ТОВ. УКР. РОБ.-ФАРМ. ДІМ У ВІННІПЕГУ

— виставить —

В СУБОТУ, ДНЯ 25. КВІТНЯ 1925 Р.

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

три гарні діточі штуки: дві прекрасні одноактівки і одну славну діточу оперу Лисенка.

I.

КОЗА ДЕРЕЗА

II.

БІДНІ ДІТИ

III.

ЛІСОВА КАЗКА

Всі три ці штуки відіграють наші маленькі артисти — школярі й школярки. Та головна річ це те, що й штуки такі рідко коли доводиться бачити на сцені. Це спеціяльні діточі штуки, а тим самим незвичайно цікаві не тільки для дітей — а й старших. Бо й хто-ж не любить тих чарівних діточих казок, хто з нас не лине думками в минулі свої дитячі безжурні літа, — коли кожний з нас жив більше чуттям і весь окружаючий світ був для нього одною великою чарівною казкою. — І ці штуки — це чарівні казки, які відірвуть на хвилину наші думки від життєвої дійсности —і понесуть їх враз з дітьми в забутий нами чарівний світ казок. — Хто любить поезію і красу, та хто хоче налюбуватись діточою грою, — той певно прийде радо на це представлення.

ПОЧАТОК РІВНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ТИКЕТИ НЕ БУДУТЬ НУМЕРОВАНІ І КОШТУВАТИМУТЬ НА ДОЛИНІ 35 ц., НА ГОРІ 25 ц.

Тому, хто прийде скорше, той і місце дістане краще. Тикети набувайте що дня в буфеті Укр. Роб. Дому, а вечерами і в день представлення при касі.

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26. КВІТНЯ 1925 Р.

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ ГУРТОК ПРИ ВІДДІЛІ ТОВ. У.Р.-Ф.Д. У ВІННІПЕГУ

— устроює —

В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

Програма дуже цікава і ріжнородна. Участь беруть співацькі й музикальні сили: мішаний хор, солісти і декляматори.

ПОЧАТОК ТОЧНО В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВІЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

В ОРҐАНІЗАЦІЇ СИЛА І ПОМІЧ!

Старанням Вінніпеґського Відділу Робітничого Запомогового Товариства відбудеться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 26. КВІТНЯ 1925 Р.

в салі Українського Робітничого Дому
в годині 2.30 по полудни

ОРҐАНІЗАЦІЙНИЙ МІТІНҐ.

Робітники і робітниці! Приходіть масово на цей мітінґ та довідайтеся про ціль і завдання та значіння запомогової організації для робітничого загалу в теперішнім часі. Приходіть самі і кличте з собою своїх знайомих, приятелів і товаришів праці.

Робітники! Не робімо бодай самі собі кривди. Геть байдужність! Рідім всі на мітінґ, вступаймо громадно в організацію, бо лише в організації поміч і сила!

На мітінґу будуть говорити товариші: І. Навізівський, Дм. Присташ і В. Н. Колісник.

ДО ВСЕГО ЧЛЕНСТВА ТОВАРИСТВА УКРАЇНСЬКИЙ (РОБІТНИЧИЙ) ДІМ В ЕДМОНТОНІ, АЛТА.

відомого і заінкорпорованого в провінції Алберті, як "Mechanics & Literary Institute of the Ukrainian Temple Association of Edmonton".

Оцим повідомляється всіх членів Товариства Український (Робітничий) Дім в Едмонтоні відомого і заінкорпорованого в провінції Алберті, як "Mechanics & Literary Institute of the Ukrainian Temple Association of Edmonton", що В СЕРЕДУ, 20. МАЯ 1925 Р. В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ, ВІДБУДУТЬСЯ В УРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ, ПІД Ч. 10628 — 96 ВУЛИЦЯ, В МІСТІ ЕДМОНТОНІ

СПЕЦІЯЛЬНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

ЧЛЕНСТВА ВИЩЕ ЗГАДАНОГО ТОВАРИСТВА.

Ціль цих зборів слідуюча:

1. Перевести ухвалу і висловити згоду членства Товариства Український (Робітничий) Дім (Mechanics & Literary Institute of the Ukrainian Temple Association of Edmonton), щоб уповноважити директорів (заряд) і тростів майна згаданого Товариства Український (Робітничий) Дім злучити Товариство з Товариством Український Робітничо-Фармерський Дім і виготовити та підписати всі потрібні документи, що їх буде потрібно до повного і цілковитого виконання згаданої злуки і уповноважити згаданих директорів (заряд) або тростів та припоручити їм виконати всі потрібні кроки, справи й річи, які буде потрібно, в звязку з вище згаданою амальґамацією, так як директорам (зарядові) прикажеться, або як вони уважатимуть за відповідне.

2. Перевести ухвалу що до того, що Товариство Український (Робітничий) Дім (Mechanics & Literary Institute of the Ukrainian Temple Association of Edmonton) і членство лучиться з Товариством Український Робітничий Дім разом з майном, довгами і з'обовязаннями Товариства.

3. Полагодити всякі инші справи, які звичайно полагоджується на загальних зборах, або такі, що можуть виникнути під час дискусії над пропонованими резолюціями.

Ця справа є надзвичайно важна для кожного члена й членкині нашого Товариства, тому просимо конче, щоб Ви прийшли на цей мітінґ в вище означенім місци, дні і часі.

За Заряд Товариства,
М. Дилявський, голова.
Едмонтон, 16. квітня 1925 р. Ф. Лутчак, секретар.

ТРАНСКОНА! УВАГА!

В пятницю, 24. квітня 1925. в год. 8.30 вечером, відбудеться в Укр. Роб. Домі в Трансконі

ЛІТЕРАТУРНА ВЕЧІРКА

яку влаштовує заокеанська Філія пролетарських письменників "Гарт" в Канаді.

Виступатимуть т.т. М. Ірчан, М. Попович, М. Шатульський і М. Сміт, які є членами вище згаданої організації.

Приходіть численно на час, а не пожалуєте.

Вступ вільний!

ЗАГАЛЬНА ЗАБАВА.

Старанням відділу Жіночої Секції ім. С. Мельничука при ТУРФДім в Іст Килдонан, устроюється в неділю, дня 26. квітня, в год. 2.30 пополудни, в салі Українського Робітничого Дому в Іст Килдонан

ЗАГАЛЬНУ ЗАБАВУ.

Музика під проводом Н. Гоцуляка. Вступ за добровільними датками.

Приходіть всі і кличте своїх знайомих.

Заряд.

ПРИХОДІТЬ НА ПРЕДСТАВЛЕННЯ!

Старанням Відділу ТУРФДім в Іст Килдонан відограється в суботу вечером, 25. квітня гарну штуку п. н.

ПАН ШТУКАРЕВИЧ.

Вступ для дорослих 25 ц., для дітей 10 ц.

УВАГА, ФАРМЕРІ І РОБІТНИКИ В КЕМСЕК, САСК.

Старанням відділу ТУРФДім в Кемсек, Саск., відограється дня 1. мая надзвичайно зворушаючу драму в 3-ох діях, відомого пролетарського письменника т. М. Ірчана з часів великої світової війни п. н.:

"РОДИНА ЩІТКАРІВ".

Автор драми т. Ірчан, що сам пережив великі страхіття війни, дуже вірно змалював в цій драмі розпучливе положення бідної сліпої родини щіткарів, в якої був один видючий син, але й тому трійливі ґази виїли на війні очі.

Початок в год. 8.30 вечером.

Приходіть громадно, а не пожалуєте.

ЦІКАВЕ ДЛЯ РОБІТНИЦЬ ВІННІПЕГУ!

В найблищий понеділок 27. квітня в салі Укр. Роб. Дому у Вінніпеґу, о год. 9-ій вечером, на запрошення Заряду відділу Жіночої Секції тов. М. Ірчан виголосить цікаву

НАУКОВУ ЛЕКЦІЮ.

Просимо всіх українських жінок-робітниць прибути на цю лекцію, а певно скористаєте з неї багато.

Заряд.

ПОШУКУЮ свого брата Якуба Каліновського з села Любянок вищих, повіт Збараж, Галичина. Хто знав би де він перебуває хай напише на адресу:

Max Kalinowsky
750 Hunterdon St.,
51) Newark, N. J.